



نمبره $\frac{۲}{۵}$

اصول اساسی

دولت علیه

افغانستان

.....

تاریخ طبع : ۳ جلدی ۱۳۱۱

.....

تعداد طبع ثبات :

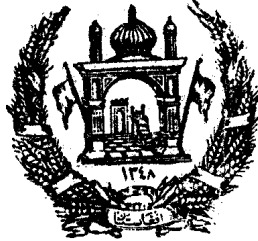
۵۶۰۰

.....

درمطبعه عمومی ریاست مطابع کابل طبع گردید .

۱۳۱۱

جلد : ۳



بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

اساسی اصول دلوړ دولت د افغانستان کلیه اصول

دین د افغانستان، پاک دین د اسلام، او رسمی او عمومي مذهب ئی، پاک مذهب د حنفي چ دی بایدی چه پادشاه د افغانستان په همدی مذهب وی، اهل د نورو دینو چه غیر له اسلامه په افغانستان کې سته دی لکه هندوان او یهودیان کچیرې عمومی آرا و کلامی احتراماتونه خلل او یوچ ونه شو، هم ترساتی لاندی نیول کېږی. لور دولت د افغانستان په اداره کولو د ننی اود باندي کار و خپلو کېن پوره استقلال و خپل واک لری، او قولی او تکران ددی وطن تر حکم او پاک اراده دخپل پادشاه لاندی بصورت دیوه وجود کی تشکیل کېږی

اصول اساسی دولت عليه افغانستان اصول کلیه

اس

۱- دین افغانستان دین مقدس اسلام، و مذهب رسمی و عمومی آن مذهب حنفي است پادشاه افغانستان باید واری این مذهب باشد، دیگر ادیان اهل ینو و د یهودی که در افغانستان هستند، بشرطیکه آسایش و آداب عمومی را اغلال نکنند، نیز به تحت آیین گرفته میشوند.

۲- دولت علیه افغانستان اداره امور داخله و خارج خود را با استقلال تامه حاضر بوده همه محلات و قطعات مملکت بریر امر و اراده سینه ملوکانه بصورت یک وجود واحد تشکیل می

و هیچ حیثیت در اجزای مملکت تفریق کرده نشود.
۳- پایتخت افغانستان شهر کابل است و تمام ایالتی
مملکت به نظر حکومت مساوی هستند که هیچ ایالتی
ایالتی شهر کابل نسبت به دیگر شهرها و قصبات
مملکت محروم و افغانیه ندارند.

۴- بیرق رسمی افغانستان دارای الوان سیاه
و سرخ و سبز و در وسط آن خوشه گندم و محراب
و غیر میباشد.

اوپه هیچ شایع علاقه ددی وطن کین تفریق او جلاوالی نگیری
د افغانستان پایتخت د کابل بشهری او سرکه د حکومت
قول رعیت د افغانستان ته په یوه کتنه گوری چد
کابل او نور و بشهر و رعیتو په منج کین هیچ فرق
او جلاوالی نشته.

رسمی بیرق د افغانستان: تور، سور، شین رنگ
لوی، اوپه منج کین به ئی وری د غمو او محراب
او منبروی.

حقونه د پادشاه

لپاره د قدر کولو د هغولو یو لویو خدمتو او فدا کارو
چراغ حضرت غازی پښتون محمد نادر شاه په لاس د استقلال
او خلاص والی و وطن د افغانستان او ایستل د بیخ د ظلم اود
استبداد بشکاره کړی دی، قول مملت د افغانستان
ذات شاهانه دره صحیح اولایق پادشاه د خپل مملکت
په پرنی او په دیر قدر او عزت سره ئی تعهد اقبولی، او
ذات همایونی دده په وقت د کښینستو پر تخت د مستقل
پادشاهی د پښتنو، پر مخ د ټولو وکیلانو او مشرانو د ملت
ذمه بردار سوی دی چه سم له مفتی بهاحکمو نو د شرع شریف
نبوی (۴) او پاک مذهب د حنفی (رح) اولدی اصول
اساسی د مملکت سره به اجرا د خپل پادشاهی د حکومت کوی
اوسانده او رعایت د استقلال د افغانستان به خپله
لویه وظیفه گمنی، او صداقت له پاره د ملت
اود وطن خپل به کوی، اوددی شرایطو مخه
چه بیان شول مخالفت به نه کوی لدی سببه
پاک ملت د افغانستان ذمه بردار کیری

حقوق پادشاه

۵- بنا بر تقدیر فداکاری و خدماتیکه علمحضرت
غازی (محمد نادر شاه افغان) در راه استقلال
و نجات وطن افغانستان و برانداختن بنیان
ظلم و استبداد ابراز فرموده اند، ملت
افغانستان عموماً ذات شاهانه شازاد پادشاه
صحیح و لائق مملکت خود شناخته و با نهایت تقدیر
و احترام تعهد پذیرفته و می پذیرند و ذات
همایونی در عین جلوس بر تخت سلطنت استقلال افغانیه
بالمواجهه عموم و کلا و اشرف ایالتی افغانستان
تعهد نموده اند که مطابق امر مفتی بهای شریع شریف
نبوی صلعم و مذهب مذهب حنفی رح و اصول
اساسی مملکت اجرای او امر حکومت شاهانه
خود را نسروده محافظت و رعایت استقلال
افغانستان را مهمترین وظایف خود دانسته
ملت و وطن صداقت نموده از تمسک شرایط
فوق مخالفت نمایند بنا بر علیت ملت نجیبه

چه سلطنت او پادشاهی د افغانستان په خاندان د د
ترقیخواه پادشاه د مملکت ته په انتخاب او خوبول
د پادشاه او د ملت د افغانستان به نقل او
ورکوله کیری .

تبصره

خاندان عبارت دی له نایرینه زامنوچه لوی دی
اوله وروسته .

پادشاه د افغانستان باید دی چه پخواه کینستو
پر تخت د پادشاهی باندی، د ا لاندنی عهد نامه مقام
د شورای ملی کین حضور دو کیلانو اظهار او دستخط کړی .
« په لوی خدای او قران کریم باندی عهد کوم چه په
انحال او افعال خپلو کین خدای جل جلاله حاضر
او ناظر کینم او په ساتنه د دین مبین د اسلام او استقلال
د افغانستان او ساتنه د حقوق د ملت او سانل د دوی
او ترقی او سعادت د وطن په اساس د شرع شریف محمدی (ص)
اوپه مقررات د اصول د اساسی د مملکت به
سلطنت کوم اوله برکت د پادشاه
روحانیت د اولیای کرام (رض) به خائنه ملا
غوارم . »

په خطبو کین د پادشاه نوم لوستل، وهل د سکی په
نامه د پادشاه، تعیین او معلومول د درجو او
د منصبو، ورکول د نشانو، درول د صله اعظم،
منظورول دو، نریانو، معزولول او بدلول د دوی
تصدیق او دستخط کول د غوره شوی اصولاً تو د شورای ملی
اطلاق او حکم کول و اجرا او ساتنی د دوی، ساتل او جاری کول
د شرعی او اصولی حکونو، قوماندانی او مشرانلی د قبول لیسکر
د افغانستان اعلان د جنگ او تړل د صلحی، او قبول عهدنامه

افغانستان متعدد میشوند که سلطنت افغانستان
بنامندان این پادشاه ترقیخواه مملکت با انتخاب
علحضرت پادشاهی و الهی ملت افغانستان
انتقال میکند .

تبصره

خاندان عبارت است از اولاد ذکور کبیر
و برادر .

۶- پادشاه افغانستان باید قبل از جلوس
بر تخت سلطنت عهدنامه ذیل را بمقام شورای
ملی بحضور و کلا اظهار و امضا نماید :-
« بخدای عظیم و قرآن کریم عهد میکنم که در اعمال
و افعال خود خداوند جل شانہ را حاضر و ناظر
دانسته بحفاظت دین مبین اسلام و استقلال
افغانستان و حفظ حقوق ملت و حر است
و ترقی و سعادت وطن با اساس شرع مبین
محمدی صلی الله علیه و سلم و مقررات
اصول اساسی مملکت سلطنت نمایم و به برکت
روحانیت مقدس اولیای کرام رضی برائے
خود استمدادی نمایم . »

۷- در خطبه مذکور نام پادشاهی و ضرب نکه
بنام پادشاه، تعیین رتب و مناصب اعلیای
نشان، تعیین صدر اعظم، منظوری وزرا
عزل و تبدیل نشان، تصدیق اصولات مصوبه
شورای ملی، اعلان مرجعیت و محافظت آنها
حفاظت اجرای احکام شرعی و اصولی
قوماندانی عموم قوای عسکری افغانستان و
اعلان حرب و عقد مصالحه و علی العموم

بخندل او کمه ول د تغزیرے
 مجازات سم له شرع شریف سره ، د لویو
 حقونو د پادشاهی شخه شمیرل کیږی .
 د پادشاهی د شرخ مبلغ بایه دی چه په بودجه
 د مملکت کین معلومداره وی .

معاهدات ، عفو و تخفیف مجازات تغزیری مطابقت
 شرع شریف ، از حقوق جلیله پادشاهی
 شمرده میشوند .
 ۸- پول مصارفات پادشاهی باید د بودجه ^{مملکتی}
 محین باشد .

عام حقونه رعیت د افغانستان

حقوق عمومی تبعه افغانستان

هر شخه نفری چه په ملک د افغانستان کږوی ، په هر ^{دین}
 او مذهب چه دی تابعان او رعیت د افغانستان بلل
 کیږی ، صفت د تابع والی او رعیت د افغانستان سم له
 اصولنامی د تابعیت سره وړ کول یا آخستل کیږی .

۹- همه افرادیکه در مملکت افغانستان می باشند
 بلا تفریق دینی و مذهبی تبعه افغانستان گفته میشوند
 صفت تابعیت افغانیه مطابق اصولنامه تابعیت
 استحصال یا اضعاء میشود .

قول رعیت د افغانستان په امور دینی او مذهبی او
 سیاسی اصولاً د تبعه دولت خپل سره مکلف او مقید
 دی او پر ورا حقونو د خپلو ، خاوندان د آزادی دی .

۱۰- کافه تبعه افغانستان در امور دینی و مذهبی اصولاً
 سیاسی دولت تبعه خود مکلف و مقید
 بوده ازادی حقوق مشروعه خود را مالکیت بستند .

خپلواکی او آزادی د هر سړی له هر قسمه خپله او
 مداخلی شخه ساتلی ده ، هیچ شوک بی له شرعی حکمه او
 مقرری اصولنامو ، نه بندی او نه جزا ورکوله کیږی ، په
 افغانستان کین اصول د بندیکړی ، یوقلم موقوف او منع دی
 هیچ نزاو بنجده هیچ شوک په قسم د بندیکړی نسبی
 خدمتکار کولای .

۱۱- حریت شخصیه از هرگونه تعرض ممنون است
 په عکس بدون امر شرعی و اصولنامه بای موضوعه
 توقیف و مجازات نشود - در افغانستان
 اصول اسارت ممنوع است از زن و مرد عکس
 و گیر را بطور اسارت استخدام کرده
 نمیتواند .

رعیت د افغانستان ، سوداگری ، کسبونه کبتونه
 سم له مقرره اصولو سره کولای سی .

۱۲- تبعه افغانستان در امور تجارت ، صنعت
 زراعت در داخل اصولات موضوعه آزادند

قوله رعیت د افغانستان په مخ د پروینانه شریعت
 او مقرره اصولو د دولت په خپلو حقوقو او وظیفو
 کین د مملکت یوزرنگه دی .

۱۳- کافه تبعه افغانستان بحضور شریعت غبرا
 و اصولات موضوعه دولت در حقوق و طائف
 مملکت حق مساوات دارند .

عام رعیت د افغانستان په قدر د خپل قابلیت او کابلیت

۱۴- عموم تبعه افغانستان نظریه قابلیت و اهلیت

بقدر ضرورت حکومت استخدا می شوند .
 ۱۵- در افغانستان مال و ملک هر شخص در امن میباشد
 اگر یک ملکی بمقصد منافع عمومی بکار دولت شود
 موافق حکم شرع شریف اصول نامه مخصوصه آن
 اولاً قیمت آنرا بما لکش تا دیده نموده بعد ملک
 گرفته میتواند .

۱۶- مسکن و جای هر فرد تبعه افغانستان از هرگونه
 تعرض مصئون است هیچکس از طرف حکومت
 و سایر بدهی احکام شرع و اصول نامه ماب
 موضوعه بجا نه شخصی بلا استیذان داخل شده
 نمیتواند .

۱۷- ضبط اموال و اموالی ممنوع است باشتنا
 کسانیکه در خارج مملکت متوقف بوده و بر علیه
 حکومت افغانستان تحریکات و نشریات مینمایند
 ۱۸- مصادره و بیگانه ممنوع است اما کار و کالیفیکه
 در زمان محاربه پیش شود ازین قاعده
 مستثنی است .

۱۹- شکنجه و دیگر انواع زجر تماماً موقوف است
 و خارج احکام شرع شریف و اصول نامه دولت
 برای هیچکس مجازات داده نمیشود .

۲۰- تعلیم ابتدائیه براسه اطفال تبعه افغانستان
 واجب و ختمیت .

۲۱- در افغانستان تدریس علوم اسلامیة
 آزاد است هر فرد تبعه افغانستان عموماً
 و خصوصاً برای تدریسات علوم اسلامیة مذکور
 و مجاز می باشد - اما اشخاص اجنبی با اشتنا
 نظری که برای تعلیم فنون و صنایع و تعلیم زبانهای

اولیایقت سر پراندازه دا احتیاج دولت استخدا می گیری .
 په افغانستان کنه د هر شوک ملک او مال ساتلی او په
 امر دی ، که یوه مخکې په لحاظ دیوی عمومی نفعی دولت
 په کاسی ، سم له حکم د شرع شریف او خاصی اصول نامی دهغی
 سره پس له ور کولو د پوره قیمت د ملک و خاوندان د نغی هغه
 مخکې اخستای سوای .

کور او جای ، داستوگی د تولو بر علیه د افغانستان له
 هر انزه لاس و هلو مخه ساتلی دی هی شوک د حکومت
 یا د بل شوک له خوا بی له حکم د شرعی او مقدره
 اصول نامو مخه د هیچا په کور بی له اخستل دا دنه
 ندسی نوتای .

د خلو د مخکې او د مال اخستل او ضبط طول منع دی
 غیر له هغه شوک چه په خارج د افغانستان کنه او بی
 او پر خلاف د حکومت افغانستان تحریکات او نشریات لیکل کوی ،
 په نر ور اخستل ، بیگار ایگار ، منع دی ، مگر هغه کار و نده یا
 هر یوه چه په وقت کنه د جنگ پیش سی له دی منع مخه
 وتلی دی .

پانه ، کنه ، نور هر انزه د شکنجی کولو ، کرده موقوف
 دی ، بی له حکم د شرع شریف او اصول نامی دولت
 هیچا نه جزانه ور کوله گیری .

ابتدائی تعلیم له پاره د هلو کاتو تبعی د افغانستان
 حتی او ضروری دی .

په افغانستان کنه د اسلامیة علومو مودله پس آزاد او ایله
 دی ، هر یوه بر علیه د افغانستان کنه که عام وی که خاص
 له پاره د تدریسات د اسلامیة علومو مو اجانه لری ، او
 تدریس کولای سی ، مگر خار چه لغری غیر له هغو نغی
 مخه چه د پاره د عامو احوالو فنون او صنایع او تعلیم د نغی

اجنبی استخدا میشوند، بد اخل مملکت افغانستان بافتح و اداره مدارس مجاز میشوند.
 ۲۲- عموم مکاتب افغانستان در زیر نظارت و تقش حکومت میباشد تا امور تربیه و تعلیمیه آنها بر خلاف عقائد و مصطلحات اسلامیه نبوده و بنا بر علمیه و فنییه و صنایعیه موافق باشد اما اصول تعلیمی که با امور اعتقادی و مذهبی اهل فرمتعلق دارد اخل کرده نشود.

۲۳- مطبوعات و اخبارات داخله که خلاف مذهب نباشد مطابق اصول نامه مخصوص آن آزادی باشد نشر اخبار فقط از حقوق حکومت و بعضی افغانیه است مطبوعات و جرائد خارجیه که سیاست حکومت علیه افغانستان اخلال نرساند احوال آن با افغانستان آزاد است.

۲۴- فیصله منازعات شخصی و دیگر امورات افراد تبعه که بحاکم عدلیه و دادرسیه متعلق است هر گاه بفیصله و حکم دادرسیه متنازع حاصل نگردد میستوانند که بمقامات بالاتر تا وزارت متعلقه در صورت عدم قناعت بمقام صدرت عظمی و بحضور شاهانیه عرض و طلب غوررسی نمایند.

۲۵- مالیات و محصولات مقرر مطابقت اصولنامه ای علخده آن گرفته میشود.

۲۶- خارج اصولنامه دولت از بیکیس چیزی گرفته نشود.

فکران سویدی، په داخل د وطن د افغانستان کې جوړول و خلاصول د وایر و مکتوبه اجازه ندری.
 قوله مکتوبه د افغانستان د حکومت تر پلټنه او علم او بری لاندی دی، چکه چه امور د تربیه او تعلیم ددی پر خلاف د عقائد و او اصطلاحاتو د اسلام نوی، او په گټه د علم او د فن او د صنعت سره برابر وی، مگر دینی او مذهبی تعلیمی قاعدو د اهل ذمه نه هیڅ خلل او بیچاره ندرسیږی.

چاپی کتابونه یا پانی یا اخبارونه په دننه د افغانستان کې چه خلاف د مذهب نوی سم له خپلواکونو سرآزادی، جاری کول د اخبار خاص له حقوقو د حکومت او رعیت افغانستانی، د خا چه چاپی کتابونه او پانی او اخبارونه که چه مذهب و سیاست د لور حکومت افغانستانه ضرا و خلو نه سووی راتگ فی افغانستان تدرادی.

خلاص الی شخصی گفتگوی او دنور کار و رعیت چه علیه محکوم او نور و سیمی د اثر و پوری تعلق لری، که چیری په حکم او خلاصوالی دهغود و اثر و چه کارئی دی، خوک قانع نی، لور مقاومت تر وزیر دهغه د اثری تلی سی، او که هلته هم قانع نی بمقام د صدقات عظمی او حضور پادشاه خپل عرض او غوررسی کولای سی.

مقرر مالیه او محصولات مقرر له بیلی اصولنامه ای دهغه سره آخستل کیږی.

وتلی له اصولنامه دولت نه له هیچا شخه هیچ نه آخستل کیږی.

«شورای ملی» تشکیلات مجلس

۲۷- مجلس شورای ملی بعزم و تصمیم علحضرت هایونی و تصویب جرگه ۱۳۰۹ انعقدہ امرکز کابل، دائرہ مؤسس است .

۲۸- این مجلس تمام و کمال مرکب از افرادی است که در امورات معاشی و سیاسی افغانستان مشارکت دارند یعنی نماینده قاطبه االی مملکت است .

۲۹- ترکیب و تشکیل مجلس شورای ملی از وکلای است که از ولایت کابل و سایر ولایات حکومت و علاقه داری ما منتخب میگردد و محل انعقاد آن در پایتخت است .

۳۰- تعداد وکلای شورای ملی در اصول نامه مصوبه انتخابات درج و تعیین گردیده است .

۳۱- موعد انتخاب وکلای این مجلس در جمیع ادوار سه سال است و شروع دور اول اعتباراً از روز افتتاح شورای ملی است و مقرر است که بعد هر آمد هر سه سال و کلا مجدداً انتخاب شوند انتخاب کنندگان در اینکه بخواهند، از وکلای سابقه را تکراراً انتخاب کنند در صورت رضایت مختار و مخیرند .

۳۲- اوقات تعطیل و موعد اشغال شورای ملی در اصول نامه داخلی مجلس مشخص و محدود گردیده خواهد شد در اثنای تعطیل اگر حکومت بوضع

«شورادملت» تشکیلات و مجلس

دشورای ملی مجلس به اراده او عمره را علیحضرت هایونی او به تصویب د (۱۳۰۹) دجرگی چه به مرکز د کابل کین سوی وه ، دائر او بنیاد سوی ده .

داجلس قول او پوره جو به سوی له هغه کسا نودی چه به کار و د معاش او سیاست د افغانستان کین شریک دی ، یعنی وکیلان د قول خلاق د وطن دی .

ترکیب او تشکیل دشورای ملی مجلس له هغو وکیلانو شخدی چه د کابل د ولایت او نور ولایت او حکومتیو او علاقه دار بوخنی غوره سوی دی جای دجرگی دی پایتخت دی .

دشورای ملی دو کیلا نوشمار به اصولنامه دانتخاب کین لیکلی او معلوم سوی دی .

مدت دانتخاب دو کیلا نودی مجلس به قول دو دوره کین درمی کاله دی شروع داوولی دوری له روحی داقتتاح دشورای ملی شخدا اعتبار او حسابی او مقررده چه پس له تیرید لو دوری کلونه وکیلان بیا نوی انتخاب او غوره سی ، انتخاب کونکی که دغواهی چه به نوی انتخاب کین بیا بخوانی و کیسل انتخاب کی به شرط در ضاسره اختیار لری .

وقت د تعطیل او د کار دشورای ملی په داخلی اصولنامه د مجلس کین به بشکاره او محدود کیری په وقت د تعطیل کین که چیری حکومت ته جور یلید و که

که ام اصولنامه ضرورت حس کند این اصولنامه موقتی
از طرف حکومت تصویب بموجب فرمان پادشاهی
تعمیل میشود، در موقع اشغال اگر اصول موقتی از طرف
شورای ملی تسلیم کرده شد، در عداد اصول دائمی
ادخال؛ و الا از طرف مجلس مذکور تعدیل
یا تردید میشود.

۳۳- مجلس شورای ملی برای تحقیق و فیصله مسائل
مهمه در هنگام تعطیل سیم دار شده میتواند در
بجهت فوت مسئله بمباحث آنها فرصت اجتماع عموم
نمکن نشود تنها بحضور وکلای مرکز و قریب آن
مجلس شورای ملی انعقاد می یابد.

۳۴- وقتی مذاکرات آغاز میشود که اقلاً مناصف اعضا
حضور داشته باشند و فیصله مقررات آن هم
باساس اتفاق یا اکثریت اراست.

۳۵- مجلس شورای ملی در موقع افتتاح هر یک
از ادوار خود خطابه پیشگاه پادشاهی عرض
و تمییز داده و از طرف قرین الشرف
همایونی مجاب میگردد.

۳۶- امتداد اعضای شایسته مجلس به ترتیب
بذیل سوگند یاد مینمایند و قسم نامه را
امضا میکنند.

اصولنامه ضرورت می نمود اصولنامه موقتی له
طرفه حکومت غوره او به قرارداد فرمان پادشاهی
به اجراسی، هر کله چه و کیلان قول او کار شروع کرده
که داموقتی اصولنامه له طرفه دشورای ملی قبوله
سوه په جمله ددائی اصولنامه مو به داخلی سی، یا به له
مجلس له خواه تخه جوړه یا به رد سی.

دشورای ملی مجلس له پاره د تحقیق او فیصله د لویو کارو
او مسائلو که پلینی سی په وقت دمعطلی هم تولید می
که چیری تر تولید و ددوی، وقت دهغه مسئله
تیریدک او تولید د دقونو ممکن نوه نویوانی به له مرکز او
نیروی و کیلان تخه مجلس دشورای ملی جوړ سی.

هغه وقت به پخبر و شروع کیږی چه لویو تر لوی نیائی
اعضا حاضر سی، او فیصله او خلاصه ول د کار په
اساس اتفاق دقو لویا د پروالی د فکر و دی.

دشورای ملی مجلس په وقت د افتتاح دهری خپلی
دویری به یوه خطابه په حضور د پادشاه عرض اولوی
اوله حضور د اشرف پادشاهی تخه ددوی جواب
و رکول کیږی.

په اولو کسب اعضا د مجلس په لاندنی سر شسته
سره به قسم کوی او قسم نامه به
دستخط و ی:

قسمنامه

مونږ د دستخط کونکی له پاره دهغه اعتبار چه ملت
او حکومت پر موږ کړی دی په لوی خدای او قرآن کریم
باندی قسم کوو چه له پاره د ملت او حکومت خپل به صادق
او په رېښیا اوسو.

قسمنامه

۳۷- ما مضاکنندگان ذیل از جهت اعتماد و یک
ملت و حکومت بر ما نموده بخداوند اعظم
و قرآن کریم سوگند مینمایم که برای ملت و حکومت
خود صادق میباشیم.

دشورای ملی د مجلس اعضا په ویلو د خپل فکر سره
په مجلس دشورا او په حضور د ټولو وکیلا نو آزاد او
له هر هرنزی ایراده ساتلی دی .

ټول بیان او ویل دشورای ملی مجلس له پاره ددی
چه نتیجه ئی اجرا کیږی ، ظاهر او شکاره دی ،
نماندگان داخبار و اولیدونکی ، لاندی ترقیواتو
د داخلی اصولنامی د مجلس یو اجی حق د حضور
اودا ورید ولری .

وظائف

شورای ملی خپل د ننی کارونه لکه انتخاب د اول
رئیس اودومرئیس او هیئت د لیکو اونور اجزا او
شعبی او اصول د مذاکره او خبر واو فو
شیان په اساس د داخلی اصولنامی
غوره ولای سی .

ټولی اصولنامی اودستور العملونه چه وضع او
رایسته او موجودیتنی دهغوله پاره د محکم والی
د قادیاب د حکومت او انتظام د کار د مملکت پکار
اولانهروی ، په تصویب دشورای ملی رسیدی
برابروالی د مالی کارو ، قبول اونو قبول ، دعوار
اوفرعواتو ، او هم نوی میزی چه دولت وه غواړی
په تصویب د مجلس سره به وی .

سڅول او غوره کول د بودجی د مملکت پراخ جوړی
او وپانندی کولو د وزارت مالیه له وظائفو دشورای
ملی مخه دی .

رأستل دنوی اصولنامی یا بدلول اولری کول د
مقرره قوانینو په تصویب او خوبه دشورای ملی

۴۳۸- اعضای مجلس شورای ملی در اظهار رأی در مجلس
شورا بحضور جمیع وکلا آزاد و از هرگونه
مضنونند .

۴۳۹- کافذذاکرات مجلس شورای ملی با شکیکه تخم آن
بنصه اجرا کرده میشود علنی است نمایندگان
جراند و معاینه کنندگان در تحت قیودات
اصولنامه و اتالی مجلس تنها حق حضور و استماع
مذاکرات را دارند .

وظایف

۴۰- مجلس شورای ملی امورات داخلی خود را مثل
انتخاب رئیس اول و ثانی و هیئت تحریر و سایر
اجزا و اصول مذاکرات و شعبات و غیره
بر اساس اصول نامه داخلی دائر خواهد کرد .

۴۱- کلیه اصولات و ضوابطکه وضع و موجودیت
آن برای تشیید مبانی حکومت و انتظام
امور مملکتی لازم باشد به تصویب مجلس
شورای ملی میرسند .

۴۲- تسویه امورات مالی رد یا قبول عوارض و فروعات
و هم میزهای جدید که دولت اقدام نماید
په تصویب مجلس خواهد بود .

۴۳- تدقیق و تصویب بودجه مملکت بعد از ترتیب
و پیشنهاد وزارت مالیه از وظایف شورا
ملی است .

۴۴- وضع اصولنامه جدید یا تغییر و فتح قوانین مقرر
په تصویب شورای ملی صورت خواهد گرفت

خواه لزوم آن از مجلس عنوان و خواه از طرف
وزرا اظهار شده باشد .

۴۵- تصویب امتیاز، تشکیل کمپانی یا شرکت
های عمومی از هر قبیل و بهر عنوان که باشد
از طرف شورای ملی خواهد شد .

۴۶- عقد معاوضات و معاہدات اعطای امتیازات
(انحصار)، اعم از تجارتي و صنعتی فلاحی و غیره
خواه از طرف داخله باشد یا خارج به تصویب
مجلس شورای ملی میرسد .

۴۷- استقراض دولتی اعم از اینکه از داخله یا خارج
بهر عنوان و اسم باشد با اطلاع و تصویب
مجلس شورای ملی کرده خواهد شد .

۴۸- تدبیر خط آهن و شوسه، به پول دولت و یا بخرج
شرکت و کمپانی های داخلی و یا خارجی، تماماً
وابسته به تصویب مجلس شورای ملی است .

۴۹- مجلس شورای ملی حق دارد که در اوقات لازم
عریضه به پیشگاه پادشاهی تقدیم دهد، اما تقدیم
این عریضه بجهت حال توسط سینی مرکب از رئیس
و شش نفر اعضا که سایر طبقات از بین خود انتخاب
میکنند؛ خواهد بود و وقت شرفیابی
حضور هم اولاً توسط وزارت دربار استیذان
میشود .

۵۰- وزراء برای استماع مذاکرات مجلس
مجلس شورای ملی حضور بهم رسانده میتوانند
و نیز حقدارند که در صورت لزوم به استجازه
رئیس مجلس برای مذاکره و تدقیقات امور
توضیحات بدهند، در مجلس برای حضور وزراء

کیبوی، خواه لازم والیائی لمجلس دشوار نبیان
سوی وی او یا دوزیران فوله خواه شخه بشکاره شوی وی .
غوزا و تصویب کول دامتیازا و تشکیل کمپنیواو
دعوی شرکتوله هر قبیل او په هر نامه چروی له طرفه
دشورای ملی کیبری .

تبدل دقرار دادواو عهد نامواو ویر کول دامتیازا تو
(انحصار)، اعم دتجارتی او صنعتی و فلاحتی او نویشیان
خواه له طرفه دداخلی وی یا خارجی، په تصویب او خونه
دشورای ملی رسیبری .

دولتی پورله داخله نه یا خارج نه په هر نامه او
عنوان چروی په خبره ول او تصویب دشورای
ملی سره په کیبری .

اوردده ول دوسپنی دلراوسرک که په شرخ او پسیه
ددولت وی یا په شرخ دشرکتواو کمپنیو، داخلی یا خارجی
وی، قبول تریل په تصویب او خونه دشورای ملی دی .

دشورای ملی مجلس حق لری چه په لازمه وقتو کین عریضه چهنوا
دهما یونی و راندی کی مگر و راندی کول دعریضی خواه مخواه
باید چه بواسطه دیوی قولی چه عبارت له رئیس او شپه
اعضان چه نورو و کیلا فوله خپله منخ شخه انتخاب گری
وی او وقت دشرفیابی دحضور به هم رمبی په واسطه
دوزارت دربار، ودوی ته معلوم او اجازه آخسته
کیبری .

وزیران له پارله او ریلدو دخبرو په جرگو کین و مجلس
دشورای ملی تدراتی سی، او هم حق لری چه په وقت
دلزو و کین په اجازه درئیس د مجلس له پارله دخبرو
اوسنجش دکارو توضیحات و سرکی، په
مجلس کین بجای دناستی دوزیرانو

موضوع معینه می باشد

معلوم می

۵۱- هرگونه قوانین جدید که بوضع آن احتیاج
حس شود از طرف وزارت تجوز و انشا گردید
توسط وزیر یا صدر اعظم به مجلس شورای ملی
اظهار میشود و بعد از تصویب مجلس بصورت
پادشاهی مزین گشته قابل التعمیل میگردد

۵۲- سدرت و رئیس مجلس میباید که شخصاً یا به پیشنها دوه
نفر از اعضای مجلس یا وزیر بی بدو و حضور نمایند
جز ایند و محاینه کنندگان، اجلاس مجرمانه تشکیل
دهند و تیرتیب نمایند انجمن مجرمانه مرکب از یکده
متجربین اعضای مجلس که اعضای سایر مجلس
حق دخول در آن نداشته باشند ترتیب نماید
مگر نتیجه انجمن یا اجلاس مجرمانه وقتی مرعی خواهد بود
که در هر دو صورت سدرت مجبوث عنها بجنوب
سه ربع از متجربین مطرح مذاکره شده و با اکثریت
از اقبول شده باشد، و صورتیکه مطلب
در انجمن مجرمانه قبول نشود در مجلس عنوان نخواهد
شد و سکوت عنه خواهد ماند

۵۳- در صورتیکه مجلس مجرمانه بخواهش رئیس را براند
باشد اگر از مذاکرات را تا آن اندازه مناسب
با اطلاع عموم برساند اختیار دارد، اما اگر
تشکیل مجلس به تقاضای وزیر بود است
در انصورت افشای مذاکرات هم وابسته
باجازه خود وزیر خواهد بود

۵۴- وزیر مطلب اظهار نمود که خود را اولو بر قدر
بروی مباحثه شده باشد حق دارد که از
مجلس مستتر کند اما اگر اظهار ایشان

هر راز نوی قوانین، که ایبود و ته فی حضرت پیدا
سی له و نزار تو خواه شخصه تجویز او جور، به واسطه
دو وزیر و یا صدر اعظم، به مجلس دشورای
ملی اظهار و او پس له تصویب او خوشه در مجلس نه به
دستخط پادشاهی بنایستد و قابل اجرا گزیری

به وقت دحضرت کین رئیس در مجلس بواجبی یا به
پیشنهاد دلسوا و اعضاء و در مجلس یا کوم وزیر
کولای سی چه بی له حضور نماید گان فو در جراند
اولید و نیکی پتیه جلسه جویره کی او هم کولای سی
چه یوه پتیه جرگه چه جویره له خوتنو غوره شوی
سریود مجلس وی، او فوراً اعضا حق دنوتو
به هغه کین وه نه لری، جویره کی، مگر به دوار
صورتوسره نتیجه دیت مجلس هغه وقت به معرفی گیری
چه مسئله د مجبوث عنها به حضور ددر و جنوله
منتخبو شخصه مذاکره یا به دیر والی د فکر و سره قبوله سوی
وی، که مطلب به پتیه جرگه کین قبول نسی به مجلس کین
نظا هره گیری او پت به پاتی سی

به هغه صورت کین چه پتیه جرگه به خواهش دبر رئیس
در مجلس جویره سوی وی که له مذاکره او در مجلس خنی به
مناسب اندازه سره قولونه خبر و رکوی اختیار
که چیری تشکیل دیتنی جرگی به خواهش دکو و وزیر
سوی وی به هغه صورت کین ظاهره ول دهغه مذاکرات
هم تریلی به اجازه دهغه وزیر به وی

وزیران خپل ظاهره گیری مطلب که دیر بحث هم
دیر باندی سوی وی حق لری چه له مجلس نه فی بیرونه
واخلی که چیری ظاهره ول ده مطلب به خواهش در مجلس

سوی وی پدیرته آخستونی د مجلس موافقت هم شرط دی .

کد چیری کومه اظهار شوی لاشه دکوموزیر مجلس قبوله نکي ، سره له خپله فکر او ملاحظه قوبه ئی پدیرته کیږی د لاشه په هغه وقت دوه یمه پلا د مجلس کیش بسکا کیږی چه هغه وزیر ملاحظه د مجلس رد یا قبول کی .

بسکا د کول د فکر له طرفه د اعضا د مجلس شورای ملی په منلو یا نه منلو دکوی خبری په ظاهر او بسکاره صورت کیږی ، هیچ څوک نسی کولای چه څوک خپلی سرائی ته وه له سوی یاوه د اړه وی اظهار د رد یا قبول د مجلس په ظاهر و علامه موسره لکه توره اوسپینه پانه کیږی ، او جای د پوهیدو او فائده اخستو د نمایندگان داخباره او د لیدو نکي به وی .

عنوان مطلب له خواه شخه د مجلس

هر پدیه مطابوچه له خواه د اعضای مجلس شخه عنوان کیږی ، هغه وقت به قابل د مذاکری وی چه لږ توره شلورمه برخه د اعضا مذاکره د هغه مطلب تصویب وکوی ، پدی صورت سره مذکور سوی عنوان لیکلی و رئیس د مجلس ته وړاندی کیږی که رئیس د مجلس هغه لاشه د مبی په انجمن د تحقیق کبش تر پلنه لاندی ونسی ، کولای سی .

یوه برخه له اعضا و د شورای ملی شخه چه په انتخاب د نورو اعضا و او تصویب د رئیس شوراسره غوره او جلا کیږی ، په نامه د انجمن د تحقیق ، ابتدائی

بخواش مجلس بوده است برای استرداد مطلب موافقت مجلس هم شرط است .

۵۵- اگر لایحه اظهار نمودگی وزیر می را مجلس قبول نماید با ملاحظه خود عودت خواهد داد ، این لایحه وقتی مجلس ثانیاً اظهار خواهد شد که وزیر ملاحظه مجلس را رد یا قبول نماید .

۵۶- اظهار رای از طرف اعضای مجلس شورای ملی راجع به تردید یا قبول مطلب واضح و بالتصیح میشود ، و هیچکس نمیتواند ایشانرا بآدن تکلیف خویش تحریص یا تهدید نماید اظهار رد یا قبول اعضای مجلس به علامات ظاهری امثال ورقه سیاه و سفید بوده محل ادراک افادات نمایندگان جبرایده و معاینه کنندگان خواهد بود .

عنوان مطلب از طرف مجلس

۵۷- هر یک از مطالبیکه از طرف اعضای مجلس عنوان میشود آنوقت قابل مذاکره خواهد بود که اقلاً ربع اعضا مذاکره مطلب مذکور را تصویب بدارند درینصورت عنوان مذکور کتبا به رئیس مجلس تقدیم میشود و اگر رئیس مجلس آن لایحه رد و در انجمن تحقیق تحت تدقیق بگیرد میتواند .

۵۸- یک عده از اعضای شورای ملی که با انتخاب سایر اعضا و تصویب رئیس شورای منتخب و تجزیه میشود بنام (انجمن تحقیق)

پایتهند او سخند دهغو کاروچه شورته راسخی کوی
ئی له هغه جملی خنجه هغه فقری چه لایق دذکر مجلس
وی سر له یوی لایخی دخپل نظری و رئیس مجلس
تو می اندی کوی او په اجازة در رئیس سره تره ادا کره
او خبره لاندی نیول کیروی .

او هغه مواد چه پوره کول غواړی یا مذاکره د مجلس
قبوله نکي سره له اسباب د موجی دهغو، له خواه
شخه در رئیس بیرته هغه منسوبه وزارت لای لیرل کیروی
اعضاد انجمن تحقیق لیر تر لیره به لس کسروی .

هغه مطلوبونه چه قرار د ۱۵۷۱ اصل په مجلس کین عنوان
کیوی، که تعلق په یوه له وزیرانوی په وقت دمذاکره
او تدقیق دمذکور سوی لایخی که په انجمن تحقیق یا په
مجلس کین وی، باید چه وزیر، ته ئی خبر ورکړه سی
چه پخپله حاضر سی، یا خپل معین دولیبری او نقل
دلائحه او ضمائم دهغودی باید چه مجلس بخواله سر
حاضر بد لود وزیر یا معین شخه له پاره دپوهید و
ددوی، لس تر پنجه لس روغی غیر له ضروری مطلبو
شخه هغه منسوبه وزارت ته
ولیبری .

که چیری وزیر بنا پر که مصلحت سره په هغه
مطالبو کین چه د مجلس له خواه شخه عنوان سوی
دی موافقت وه نکرای سی، لازمدی چه خپل
عذرونه مخا مخ ظاهر مجلس پری قانع کړی .

له هغه وزیر شخه چه مجلس دشوری ملی توضیحات وه
غواړی، خواه مخواه به دی جواب وائی، او بدون
له معقول عذر شخه او زیاد له اقتضا شخه په چندولو
او تاخیر د جواب هم اجازة نلری، مگر په هغه صورت

سختی یا کله ته ائی مسائل وارده شوری
بدقت نموده از انجمله موا قابل الذکر مجلس را
په راه یک لایحه نظریه خود را بر رئیس مجلس
پیش میدارند و با اجازه رئیس مطرح مذاکره
میشود .

و موادیکه اکمال بخوابد یا مذاکره مجلس را
ایجاب نکند با اسباب موجب آن از طرف
رئیس وزارت منسوبه اش اعاده میشود،
اعضای انجمن تحقیق اطلاع نظر خواهد بود .

۱۵۹- مطالبی که نظر باصل (۵۷) د مجلس عنوان
میشود اگر متعلق سکی از وزیر باشد در وقت
مذاکره و تدقیق لایحه مذکوره چه در انجمن تحقیق
و یا در مجلس، باید به وزیر متعلقه اش خبر
داده شود که شخصاً خودش حاضر شود یا معین
خود را بفرستد و یک نقل لایحه و ضمائم
انرا باید مجلس قبل از احضار وزیر و یا معین بر
سبوقیت شان از ده الی پانزده روز
باستثنای مطالب ضروری وزارت
منسوبه ارسال دارد .

۶۰- در صورتیکه وزیر بنا بر کدام مصلحتی در مطالب
معنون از طرف مجلس موافقت نتواند لازم است
معاذیر خودش را مواجهاً تصریح و مجلس را
قانع بسازد .

۶۱- وزیریکه مجلس شورای ملی از وی توضیحات
بطلبد، از جواب ناگزیر و سئول است
و بدون عذر موجهه و علاوه از اقتضا بتجویق
و تاخیر جواب هم مجاز نیست - الا در صورتیکه

سره چه مطلب پته او پته ول کین ئی تریوی مدی
پوری صلاح دولت او دولت وی، مگر پس معلوم
مات نخچه پها هنو ولود ذکر سوی مطلب په حضور
د مجلس مکلف دی .

شخصی عرض له افراد و درعیت کپه رسنی دوا تر و تر
مرکز د وزارت د هغو د اثر و پوری و انز و بدل سی په
واسطه دخپل د جای و کیل چه په مجلس دشورا کین
شته عرض او استغفا ته کولای سی لپراست شول خچه د اثر
عینلی پاره د غور او تحقیق صلاحت عظمی ته لپری کیوی .

په وقت درجعت د پادشاه، که مجلس دشورای ملی معطل
وی ضرور باید توشی، او تولید د مجلس له مرکز د پادشا
خچه باید پاد لشل و برخی معطل نسی .

که وړاندی له درجعت د پادشاه خچه دوره دوکالت د
وکیلا نو تمامه سوی وی او په وقت درجعت، نور
وکیلان معلوم سوی نوی، مجلس په وجود دوکیلا نو
د تیری دوری سره تزل کیوی .

هغه مواد چه په مجلس دشورای ملی کین تصویب کیوی باید
دی چه له احکامه د دین مبین اسلام اوله سیاسته
د مملکت خچه مخالف نوی .

قول تصویبونه او قرارونه د مجلس شوراییل دستخط
ذات شاه خچه په موقع د اجرا کین، اینبول کیوی .

مجلس اعیان

مجلس اعیان جوړدی له هغو تجرب به کار او هوښیارو
سره و خچه چه رساله حضوره د قرین الشرف پادشاهی
خچه انتخاب او معلوم ییدی مرکز د تولید و دغنی
کابل دی .

مطالب محرمانه و نور احتقانی آن برائی یک
دست صلاح ملت و دولت باشد، اما
بعد موعد معینه بابر از مطلب مذکور مجلس
مکلف است .

۶۲- عرض شخصی افراد تبعه که بدو از رسمیه تا مرکز وزارت
منسوبه غوران نشود و زیاده وکیل مجلی خود شامل
مجلس شوری عرض و استغفا نه کرده متوانند، از
ریاست شوری تقسیم عرض برای غور و تحقیق
بقامت صدارت فرستاده میشود .

۶۳- در وقت رحلت پادشاه، اگر مجلس شورایی ملی
تعطیل باشد حتما انعقاد خواهد شد و انعقاد مجلس ان
وقت پادشاه باید زیاده از رسمیت روز معطل نشود .

۶۴- قبل از رحلت پادشاه اگر دوره وکالت و کلاما
شده باشد و در موقع رحلت دیگر و کلامعین نگردد
باشند، مجلس بوجود وکلای دوره سابقه
انعقاد میشوند .

۶۵- موادیکه در مجلس شورایی ملی تصویب میشود، باید
باجرام دین مبین اسلام و سیاست مملکت
مخالفت نداشته باشد .

۶۶- مصوبات و قرارهای مجلس شوری بالعموم بعد از مضامین
ذات شاهانه در موقع اجرا گذارده میشود .

مجلس اعیان

۶۷- مجلس اعیان مرکب است از اشخاص تجربه کار
و با بصیرت که رأسا از طرف قرین الشرف
پادشاهی انتخاب تعیین میشوند، مرکز
انعقاد آن کابل است .

۶۸- تصویب اصولات موضوعه متعلق است به مجلسین شورای ملی و اعیان، پیشنهادهایکه از طرف هیئت وزراء درین مجلس عنوان میشود پس از مذاکره و مذاکره با اکثریت تصدیق و بغير تصویب به مجلس شورای ملی فرستاده میشود. برعکس آن، مواد مصوبه شورای ملی در مجلس اعیان ملاحظه و تصویب میگردد.

۶۹- در وقت افتتاح مجلس شورای ملی اگر مجلس اعیان منعقد نشده باشد مصوبات مجلس شورای ملی معطل نمی ماند و بعد از تحکیم بنامی در معرض اجرا گذارده میشود.

۷۰- مطالبی که در مجلس اعیان تصویب و به مجلس شورای ملی فرستاده میشود، در صورتیکه به مجلس شورای ملی قبول نشود نظریا هیئت مطلب مجلس دیگری مرکب از یک عده اعضای مجلسین تشکیل میگردد تعداد اعضای این مجلس که بالتساوی انتخاب میشوند، اقلابیت نفر خواهند بود، مجلس متعجب به مسئله متنازع فیه غور و وقت نموده ای خود را به مجلس شورای ملی ارائه میدهند، اگر بررای مجلس منتخب مجلس شورای ملی موافقت کرد موضوع بحضور ملوکانه معروض میگردد و باره سینه فیصله میشود.

مجالس مشاوره ولایات

۷۱- در مرکز نائب الحکومه گیها و حکومات اعلی کلان یک یک مجلس مشوره تشکیل میشود.

۷۲- صورت انتخاب و تعداد اعضا و وظایف

تصویب در موضوعه اصولا تو تعلق لری به درواز مجلس و شورای ملی و اعیان هغه پیشنها دونه چه خواه دقولنی دوزیرا نویدی مجلس کین عنوان کیری پس له غور او مذاکری تحفه چه به پروالی، تصدیق اوله پاره دتصویب مجلس شورای ملی ترا لیرلی کیری او همدارنگی تصویب سوی مواد دشورای ملی، به مجلس داعیان کین لیدل او تصویب کیری.

به وقت دافتتاح د مجلس شورای ملی، که مجلس اعیان نومی تری سوی، تصویبونه د مجلس شورای ملی نه معطل کیری، پس له دستخط دپا د شاه به معرض اجرا کینا یبول کیری.

هغه مطلبونه چه به مجلس داعیان کین غوره او مجلس دشورای ملی تبدیل کیری، که چیری به مجلس دشورای ملی کین قبول نی، نظر ولوی والی د مطلب تبدیل مجلس چه جور له یوه تعداد له اعضاء و درواز و مجلسو تحفه وی تشکیل کیری، تعداد د اعضاء دی مجلس چه یو برابر انتخاب کیری، لیر تر لیره شل کسه به وی، انتخاب سوی مجلس به هغه گفتگوئی مسئله بانندی غور اوقت کوی او خپل فکر و شورای ملی ته بنکاره کوی، که به فکر ددی منتخب مجلس، دشورای ملی مجلس، نفوت او برابر والی ونکی، نو مطلب جنوری دپا د شاه عرض کیری او په پا که اراده دپا د شاه سره به فیصله کیری.

دولایتو دشورای مجلسونه

به مرکز د نائب الحکومه گیوا و اعلی اولویو حکومتویو یو دشوری مجلس تشکیل کیری.

صورت د انتخاب او شمار د اعضاء او د وظایف

این مجلس در اصول نامه مخصوص آن بیان اوضاع
میگردد

دوی مجلس به په خاصه اصول نامه کس ئی بیان
اوبسکاره کیبری .
وظایف او حقونه دوزیرانو

وظایف و حقوق وزرا

۱۷۳- امور اجراییه مملکت ، بذریعه وزرای دولت
که با انتخاب صدراعظم و منظوری حضور ملوکانه
تعیین میشوند اداره مینماید .

۱۷۴- ریاست هیئت وزرا مفوض است بصدر اعظم
در غیاب صدراعظم وزیر وزارت اول
وظیفه ریاست را ایفا میدارد .

۱۷۵- هیچکس نمیتواند مقام وزارت را اشغال
نماید ، بدون اینکه مسلمان و از تبعه افغانستا
باشد .

۱۷۶- هر یک از وزرا در سیاست عمومی دولت
مشترکند و در امور موظف وزارت متعلقه خود
مخصوصاً ، بنزد شورای ملی مسئول اند بناءً
علیه ذات شانانه غیر مسئول میباشند .

۱۷۷- مسئولیت وزرا و سیاستی که راجع
بانهایشود اصول تعیین خواهد نمود .

۱۷۸- وزرا امورات مربوط متعلقه خود را با اندازه
اقتیارات خود اجرا و مافوق آنرا مخصوصاً
اعظم تقدیم میدارند صدر اعظم بدین صلاحیت
وظایف خود اجرا نموده مافوق آنرا بحضور
ملوکانه عرض و هدایت میگردد .

۱۷۹- هرگاه یکی از وزرای دولت ، بجرم خلاف
ورزی در حدود وظیفه رسمی شان منطبق
واقع شوند ، مرجع محاکمه شان دیوان عالی

اجرائیه کارونه د مملکت په واسطه دوزیرانو
چپه با انتخاب او غوره د صدر اعظم او منظوری
د حضور د پادشاه سر معلوم پیری اداره کیبری .

مشرتوب دوزیرانو د تولنی و صدر اعظم ته سپارلی
سوی دی ، په نه او سید و د صدر اعظم وزیر د اول
وزارت و وظیفه د ریاست به اجرا کوی .

هیچوک نسی کولای چه مقام د وزارت ونسی بیله دی
چه مسلمان او رعیت د افغانستان
وی .

هر یوله وزیرانو په عمومی سیاست د دولت کس
په گرده ، او په خپلو وظیفو د وزارت کس شان
رخانته په نزد د شورای ملی جواب ورکونکی دی
للی سببه حضور د پادشاه جوابده ندی .

هغه مسئولیت دوزیرانو او سیاست چه راجع ودوی ته
کیبری ، اصول ، به ئی معلوم کی .

وزیران په هغه کارو ، چه په دوی اړه لری هغه
چه دوی په اختیار او واک وی اجرا ، او ترواک
پورته به په حضور ، د صدر اعظم وړاندی کوی او صدر
اعظم به پد انظار و واک سه خپله وظیفه اجرا او پورته
وهغه چیخه به په حضور ، د پادشاه عرض و هدایت اخلی .

هرکله که یو دوزیرانو د دولت په جرم د خلاف ورزی
سره په حدود د خپلی رسمی وظیفی تر گمان لاندی اسی
جای محاکمه د دوی دیوان عالی پیر ندل کیبری او نوری

شخصی دعوی ددوی چه وتلی ووظیفی دماموریت
ددوی شخه وی لکه نور رعیت ، علیه محکومت
به نجی .

هغه وزیر چه تر قمت لاندی راجی تر نیجه دحاکی
و بر ائت دده له سر سوی وظیفی شخه به معطل وی .

په نه اسید و دوزیر ، معین وزارت یا وکیل چه عند اللزوم
درول کیری چلبه تن قول واکوالی دهغه وزیر گرجی .

په امر پلتنی دعوی احوال ویرانو او مامورینو به تولد پلتنی به
یاسپندان دیاد شاه برابر په مخصوصه شخی دهغه سر له
تولرنی شخه خورو او معلومیری .

شماره وزیر تو او جو رند دایرو او وظائف ددوی
په اساسی اصول نامه دتشکیلات کین بشکاره دی .

د مامورین حقونه

قول کارداران سم له هغو قا عدوسه چه په خاصو
اصول نامو کین بیان سوی دی په هغه کار چه وی
او مناسبه دوی سره وی درول کیری ، او هیخ
یوله مامورینو شخه تر خو چه دی خلاصه ونه غوازی
یاد دولت له خوا دیوضه هر کار دپاره آتش یا موقوف
نسی ، هیخ کله به نه معزول اوند موقوفی دی ، او هغه
کارداران چه شده تلنه او سمواله په خپل خدمت
کین شخه گند کوری سم له خاصو اصول ناموسره
حق دلوریدو دمرتبی او کار داری او مستمیری لری .

قول کارداران په مرتبو خپلو سره په حکم منلو دلو
آمر خپل سم له موضوعه اصول ناموسره مکلف دی
لور آمران او کینستد مامورین هیخ یو کار په خلاصه
دهغوسره نسی اجرا کولای ، او که دپورته آمر له خوا
یو امر چپ له اصوله ورته وسی لاند کارداران

شناخته می شود - دیگر دعاوی شخصی و زرا
که خارج وظیفه ماموریت شان باشد مانند سایر
رعایا به محاکم عدلیه مراجعت می نمایند .

۸۰- وزیر که تحت اتهام می آید الی نتیجه محاکمه و برائت
آن از وظیفه رسمی معطل می ماند .

۸۱- در غیاب وزیر معین وزارت یا وکیل که عند اللزوم
مقرر شود تمام اجراءات شخص وزیر را دارا میگردد .

۸۲- برای تقنینش احوال عمومی و زرا و مامورین یک
هیئت تقنینیه باستیدان حضور شاهانه بر طاق
لا یحه مخصوصه آن از شورای ملی انتخاب و تعیین میشود .

۸۳- تعداد وزارتات و تشکیل و وائر و وظایف
شان در اصول نامه و تشکیلات اساسیه توضیح یافته .

حقوق مامورین

۸۴- بالعموم مامورین مطابق موادیکه در اصول نامه ای
مخصوصه ایضاح گردیده به ماموریت باینکه لایق و
مناسب باشند تعیین کرده میشوند و هیچیک از مامورین
تا زمانیکه از وظیفه خود استعفی نشود و یا از طرف
دولت بنا بر یک امر ضروری لازم تبدیلی یا موقوفی
نباشد اصلاً عزل و موقوف نمیشود - و مامورینیکه
حسن سلوک و استقامت خدمت خود را ابراز
نمایند مطابق اصول نامه ای مخصوصه استحقاق ترقی
رتبه و ماموریت مستمری را دارند .

۸۵- همه مامورین علی المراتب در اطاعت امر مافوق
شان مطابق اصول نامه ای موضوعه مکلف هستند
امر آن مافوق و مامورین ماتحت هیچیک امر را
خلاف آن اجرا کرده نمیتوانند - هرگاه از طرف
امر آن مافوق در اجرای که ام امر خلاف اصول

پنجواله اجرا کولو دهف شخه مرکز دوزارت
ته تصدات عظمی پوری باید
خبر و برگیری .

وظیفی دکارد ارا فو به خاصو موضوعه اصول
نامو کتب بیل بیل بسکاره سوی دی هر کار
سم له هدایت دموضوعه اصول ناموسره له خپلو
خدمتو شخه ببتل کیبری .

محکمې

- ۸۷: — محاکم عدلیه مرجع دعاوی کسومیه شرعیه میباشد .
- ۸۸: — در محاکم شرعیه دعاوی مرجوعه مطابق مقررات مذکور
مهندب حنفی رح فیصله میشوند .
- ۸۹: — همه محاکم از هر گونه مداخلت ازاد هستند .
- ۹۰: — در محاکم عدلیه دعاوی بصورت علنی فیصله میشود
باستثنای مسائلیکه شاع فیصله آنرا بطریق
خفیه هدایت داده است .
- ۹۱: — حضور محاکم بر شخص برای محافظه حقوق خود هر دو سائ
مشروع در ایشنها دهنوده میتواند .
- ۹۲: — محاکم عدلیه در رویت و فیصله دعاوی باستثنای
امر شرعی تاخیر و مماطله کرده نمیتواند .
- ۹۳: — بیگس خارج محاکم برای فیصله بعضی فقرات مخصوصه
یک محکمه فوق العاده تشکیل داده میتواند .
- ۹۴: — صنوف و درجات محاکم و صلاحیت شان
باصولنامه تشکیلات اسکاسیه توضیح یافته .

دیوان عالی

- ۹۵: — دیوان عالی برای محاکمه وزرای دولت عندالافتضا
موقتا تشکیل نییاید و بعد انجام اموریکه باو
سپرده میشود قنغ میگردد .

عالی دیوان

عالی دیوان دوزیرانود محاکمی دپاره په وقت
کېرد اقتصا له خومدی دپاره جوړول کیبری او
وړتند دیوره کولو دهف کار په سپارل کیبری ، بیرونه ماتیبری .

را نزد چور و لو ددیوان عالی او قاعدی محاکمی دهغه سم له خپلی خاصی اصولنامی سره جاری کیږی .

مال کارونه

قول محصولات د دولت سم له خاصی اصولنامی دهغه سره آخسته کیږی .

هر کال ، د دولت د دخل او خرڅ د پاره سم له اصل (۴۳) سره یوه بودجه جوړه او پیو دل کیږی او دغه بودجه د دولت دخل ته تله اوله پاره د خرڅ اساس دی ، او قول مصارفات ددی دغه آخستل او خرڅیږی .

وړسته له سمولو او جاری کولو د کلنی بودجی یو قطعی حسنا جوړیږی ، چه پردی قطعی محاسبه کس به قول حقیقی انذاره دضا او مداخله د دولت د کال پوځا قول سوی وی . د قطعی محاسبی بودجی د چور و لو او سمه و لو او و جا کولو د پاره خاصه اصول ناماسته .

کمول او بخشل د مالیات سم له مخصوصی اصولنامی دهغه سره اجرا کیږی .

اداره د ولایاتو

دولایا تو اداره او کار داری له دره ، اساسی قاعدو شخه جوړ سوی دی ، فراخچ اختیار ، بیواله دکارو معلومول د بازخواست ، پواسطه ددی دره قاعدو قول کارونه د ولایا تو دکار د ارا نو سم له اصول نامو سره ښکاره او بیل سوی دی ، اختیار داری دکار د ارا نو هم په موضوعه اصولنامو کس شو دلی سوی دی هر کار د ارا په خپلو کارونو کس و پورته امر خپل ته علی المراتب جوابه دی .

په ولایا تو کس له هر ښاخه شخه دوزار را تو بیل

۹۶: طرز تشکیل دیوان عالی و اصول محاکمه در آن مطابق اصولنامه مخصوصه آن اجرا میشود .

امور مالیه

۹۷: همه محصولات دولت مطابق اصولنامه مخصوصه آن اخذ میشود .

۹۸: هر سال برای واردات و مصارفات دولت یکت بودجه مطابق اصل ۴۳ تنظیم کرده میشود این بودجه برای اردات دولت موازنه و برای مصارفات اساس بوده همه مصارفات از روی آن اخذ و صرف میشود .

۹۹: بعد از تطبیق و اجرای بودجه سالانه یکت محاسبه قطعیه تنظیم میشود این محاسبه قطعی مقدار حقیقی واردات و مصارفات این سال را حاوی میباشد .

۱۰۰: برای تنظیم محاسبه قطعیه و برای تنظیم بودجه و صورت تطبیق و اجرای آن اصولنامه مخصوصه موجود است .

۱۰۱: تخفیف یا معافی مالیات بموجب اصولنامه مخصوصه آن اجرا میشود .

اداره ولایات

۱۰۲: اصول اداره ولایات از سه قاعده اساسیه منی است توسیع مآذونیت ، تفریق وظایف تعیین مسئولیت ، بنابر قواعد مذکوره بنه وظایف مامورین ولایات مطابق اصولنامه های موضوعه تعیین و تفریق کرده شده است و اختیارات مامورین نیز بر طبق اصولات موضوعه محدود است و هر مامورین وظایف خود علی المراتب نزد امر مافوقش مسئول شناخته میشود .

۱۰۳: در ولایات از هر شعبه وزارتات مامورین جداگان

مقرر بستند - افراد انالی برای اجرای کار و انجام
 حواج خود بشعبات موجود مراجعت میکنند .
 ۱۰۶- هرگاه در یکصد ملک آثار عیسان بغاوت که محل
 عمومی باشد جس کرده شود حکومت برای دفع بغاوت
 و قیام امنیت تدابیر لازم کرده میتواند .
 ۱۰۵- تشکیل دوازده بلدی و وظایف آن قرار اصولنامه
 مخصوص آن اجرا میشود .

ما موران مقرردی ، رعیت به له پاره دخلاصتیا
 دخپلوکاره ، دهخونباخوما مورانوته ورخی .
 که به یوه تکم کین دملکت نسیه دیاغی والی یادنافرمانی
 ولیده سی چه و عمومی آرمی ته دخلل سوی ، حکوم پیاورد
 ورکولود بغاوت و محکول و آرمی لانری تدبیرونه کولای سی .
 جو رول دبلدیہ دائروا وظیفی ددوی سم له خاصی اصولنامی
 سرئی اجرا کیبری .

لبسکر

صورت داخستو دلبسکر سم له خاصی اصولنامی سرئی
 اجرا کیبری ، وظیفی ارحقونه دلبسکر اولورول
 دمنصبونو سم له اصوله سرئی .

حقونه او منصبونه دیخ یولبکرنه آخسته کیبری
 مگر سم له اصوله سرئی .
 دخا چه برعلتوپه قطار دلبسکر کین بیله صنف دحربی
 دا کتری او معلمی نه قبل کیبری .

متفرقه قاعدے

سائلوالی د کاغذیو بنکاره حق استید و نکود و طوی درشت
 او کاغذیو چه محصوله و پسته خانه ته سپارل کیبری خوله یوی
 له خولاننده دیو کاغذیو او حکم نسی به یخ پسته خانه کین یا بل چیری
 دیچا کاغذیو خلاصی او هفتی لی و استلو سخته سپارل کیبری .
 پهنکا و کین له حکومت بادشا یا صد اعظم خند ویول و وزیرانو یا نوز
 کا درانوته شفاهی امر و کول شئی باید چه دوی لیکلی حکم دهغه
 امر بدستخط پادشاه یا صد اعظم حاصل کوی .
 پچلول او اجرا کول د حکمو د قاعدو ددی اصولنامی
 سر امر و اراده کوم

۱۰۶- صورت اخذ عسکر بموجب اصول مخصوصه آن اجرا میشود
 وظایف حقوق عسکری و ترقی در مناصب بموجب
 اصول است .

۱۰۷- حقوق مناصب میحک افراد عسکری سلب
 نمیشود و بموجب اصول .
 ۱۰۸- تبعه خارجه در سلب عسکری با استثنای صنف
 دا کتری و معلمی صریحی قبول نمیشوند .

اصول متفرقه

۱۰۹- مصونیت مکاتیبی از حقوق انالی است هرگاه
 در اسلالت محمولی انالی که تودیع پسته میشود تا از طرف
 یک محکم حکم جواز تجسس نشود در هیچ پسته خانه و دیگرجا
 باز نمیشود همچنان سر بسته برسل الیه سپرده میشود .
 ۱۱۰- در اموریکه از حضور شاهانه و یا صدر اعظم بی ارزوا
 یا دیگر ما مورین امر شفاهی فرموده شود باید احکام
 تحریری از با رضای بهایونی و یا صدر اعظم
 حاصل دارند .

تعمیل و اجرای احکام مواد اصولنامه بنابر امر و



اراده میفرمایم . تحریر در ۸ عقرب ۱۳۱۰ شمسی مطابق (۱۹) جمادی الثانی .

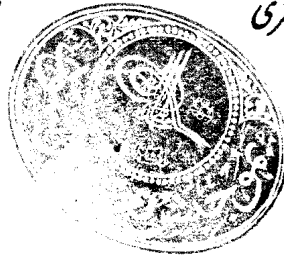


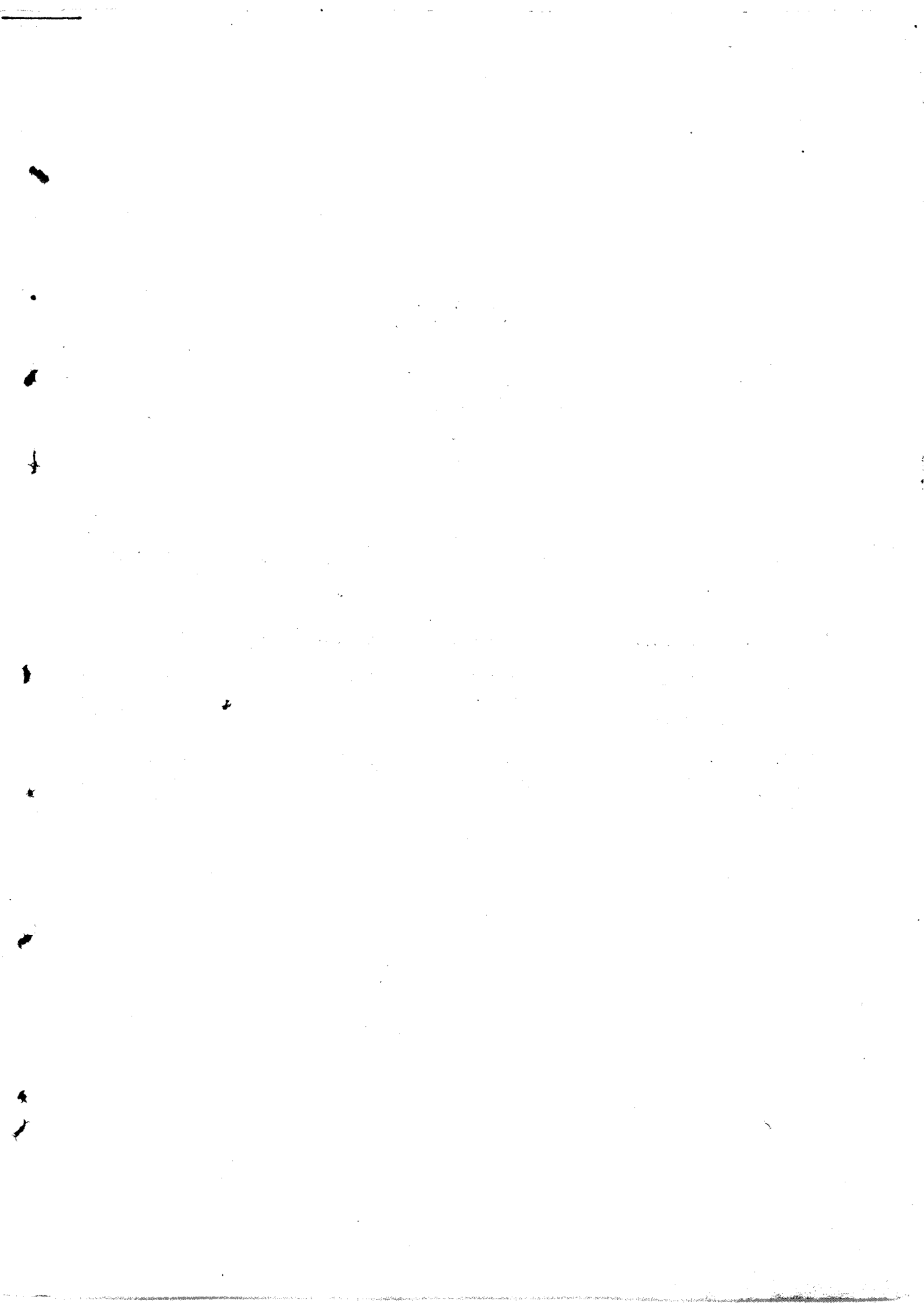
د اساسی اصول نامی د (۵۱) اس میں،

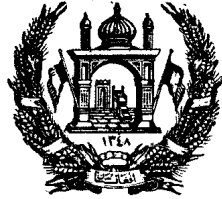
تعلیل اصل (۵۱) اصول اسکا سی

کچھ یوں وزارت تو یا مستقلہ د و اتر و پھ چور و لو
(وضع) د اصول نامی احتیاج و وینی لایچہ چور و
اوپہ مجلس کین د وزیر انونی گوزی پیل تصویب خند
او اعیان جلیل لاس لیک (صحہ) د ہا یونجنے قابل د عمل کو لو
گمہری مورخہ ۲۶ جل ۱۳۱۳ شمسی ۳۰ ذی الحجہ ۱۳۵۲ ق.

ہر گاہ کی از وزارت یا دوا تر مستقلہ بوضع اصول نامی
احتیاج حسن نماید لکن آزا ترتیب نموده در مجلس وزرا
تدقیق و بعد از تصویب مجلسین شوری و اعیان و صحہ
بہایونی قابل التعمیل میگردد. مورخہ ۲۶ جل ۱۳۱۳
شمسی مطابق ۳۰ ذی الحجہ ۱۳۵۲ قمری







تعدیل اصل ۲ ضمیمهٔ نمبر اول دملکت اساسی اصولنامی د(۲ اصل

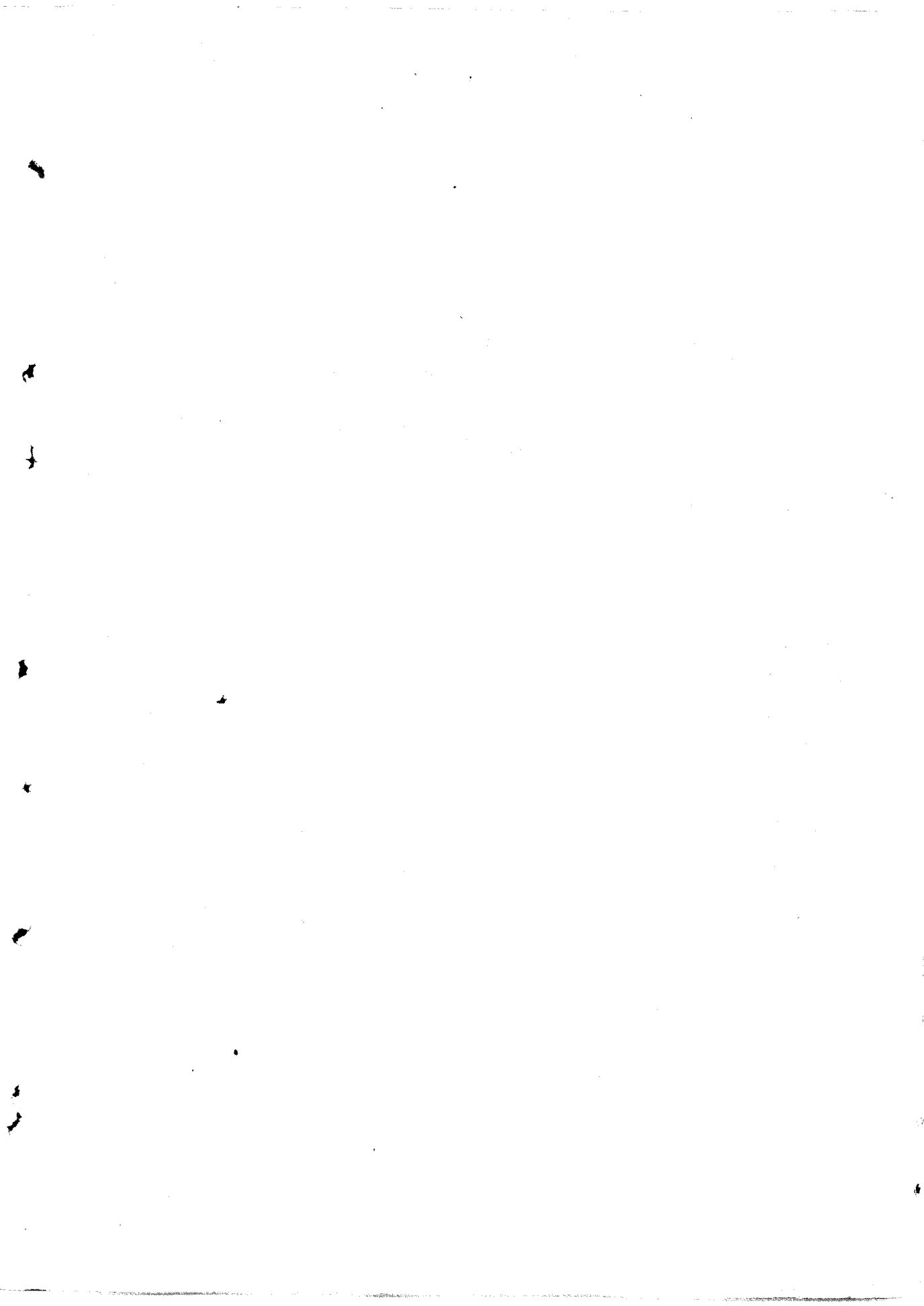
اصول اساسی مملکت دلهری ضمیمهٔ تعدیل

اتباع خارجه دار افغانستان حق استملاك
ندارند، با سفارت خانه ها و قونسلیگری
های خارجه در افغانستان حسب مقاولات
طرفین بصورت معامله متقابل رفتار می شود
خارجه اتباعیه افغانستان کی دستملاك
حق نه لری، په افغانستان کی د خارجه
سفارت خانو او قونسلیگریو سره نظر دواړو
خوا و، و مقاولاتو ته د متقابل معااملې پر دول

مورخه ۲۴ | سد ۱۳۱۷

کیزی





ضمیمه اصول اساسی مملکت

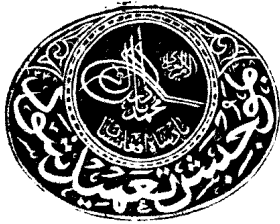
۱- مامورین وزارت خارجه، و صاحب منصبان عسکری و همچنان محصلین افغانی که به پول دولت برای تحصیل در خارج مملکت اعزام میشوند باز دواج از تبعه خارجه مجاز نیستند.

۲- اتباع خارجه در افغانستان قطعاً حق استملاک ندارند، با سفارت های دول خارجه مقیمین افغانستان حسب مقاولات طرفین بصورت معامله متقابله رفتار می شود.

ضمیمه د اصول اساسی د مملکت

مامورین دوزارت خارجی اولینکری منصبداران او همدارنگه تعلیم کونکی دپشته نه چه د دولت په پیسو سره و خارج ته لپاره د تحصیل لیرل کیری په نکاح کولو دخارجیو سنجو اجازه نه لري.

تبعه د خارجی په افغانستان کین بالکل حق دملکیت نه لری سفارتو سره د نور دولتو، چه په افغانستان کین استوگنه لری سم له هغه قرارداده چه پرمنځ کین د دواړو دولتوشوی وي، په قسم دخامخ معامله (معامله متقابله) تله کیری.



مورخه: ۱۲ سنبله ۱۳۱۱ شمسی مطابق غره جمادی الاول ۱۳۵۱ قمری

